

educational and research
INSTITUTE
of finance, economy and management

Міністерство освіти і науки України
Навчально-науковий інститут фінансів, економіки та менеджменту
Національного університету
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)
Азербайджанський державний економічний університет
(м. Баку, Азербайджан)
Батумський державний університет імені Шота Руставелі (Грузія)
Білостоцький технологічний університет (Польща)
Вроцлавська політехніка (Польща)
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара (Україна)
Донецький національний університет імені Василя Стуса (Україна)
Опольський політехнічний університет (Польща)
Сумський державний університет (Україна)
Університет ISMA (Латвія)
Університет Північ (Хорватія)
Університет національного та світового господарства (Болгарія)

«ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ ТА ЇЇ СОЦІАЛЬНА СТАБІЛЬНІСТЬ»

**Матеріали міжнародної науково-практичної
Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів**

11 червня 2020 року

**Полтава
2020**

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу Національного університету «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» заборонено

Редакційна колегія:

В.В. Гришко, д.е.н., професор;
В.П. Дубіщев, д.е.н., професор;
О.В. Коба, к.т.н., доцент;
О.В. Комеліна, д.е.н., професор;
Л.О. Птащенко, д.е.н., професор;
І.В. Черниш, д.е.н., доцент;
І.Б. Чикало-Кондрацька, д.е.н., професор;
А.Д. Глушко, к.е.н., доцент.

Економічний розвиток держави та її соціальна стабільність: Матеріали міжнародної науково-практичної Інтернет-конференції молодих учених, студентів та аспірантів, 11 червня 2020 р. – Полтава: Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2020 – 402 с.

У збірнику матеріалів науково-практичної конференції розглянуто теоретичні, методологічні й практичні аспекти забезпечення економічного розвитку держави та її соціальної стабільності. Розкрито особливості управління соціально-економічними процесами в умовах європейської інтеграції. Досліджено проблеми фінансової стабільності національної економіки та перспективи її забезпечення.

З'ясовано перспективи соціально-економічного розвитку України у контексті євроінтеграції. Висвітлено спайний стан міжнародної економічної діяльності України.

Досліджено напрям удосконалення бухгалтерського обліку, аудиту, контролю й оподаткування суб'єктів господарювання, а також особливості сучасного управління бізнес-процесами.

Збірник розраховано на фахівців із фінансів, економіки та менеджменту, працівників органів державної влади й місцевого самоврядування, науковців, викладачів, аспірантів і студентів.

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори

обробки [26, с.350].

До загальних показників якості інформаційного забезпечення слід віднести такі: стислість, чіткість формулювань, своєчасність надходження, задоволення потреби в інформації конкретних керівників, точність, правильний вибір початкових відомостей, оптимальність систематизації і безперервність збору та обробки даних. Також, важливою якісною характеристикою інформації є її вірогідність. Вірогідною вважають інформацію, яка не перевищує припустимий рівень перекручення дійсного явища або процесу і відображує те, що вона повинна відображати. На вірогідність інформації, яка надходить, впливають інформаційні бар'єри, тобто перешкоди, що заважають збереженню кількості й якості інформації та призводять до її обмежень. Крім того, якість інформаційного забезпечення – один з найважливіших параметрів для споживача інформації – визначається наступними характеристиками: репрезентативність, змістовність, достатність, доступність, актуальність, точність, достовірність, стійкість.

Інформацію, яка використовується для аналізу фінансових результатів підприємств, за доступністю можна поділити на відкриту та закриту (таємну). Інформація, яка міститься в бухгалтерській та статистичній звітності, виходить за межі підприємства, а отже є відкритою [3].

Кожне підприємство розробляє свої планові та прогнозні показники, норми, нормативи, тарифи та ліміти, систему їх оцінки та регулювання фінансової діяльності. Ця інформація становить комерційну таємницю, а іноді й «ноу-хау». Відповідно до чинного законодавства України підприємство має право тримати таку інформацію в секреті. Перелік її визначає керівник підприємства.

Таким чином, на основі аналізу та узагальнення наукової літератури, ми можемо зробити висновок, що сучасний підхід до аналізу господарської діяльності підприємства ґрунтується, безсумнівно, на якості інформаційного забезпечення, від якої, в свою чергу, залежить прийняття ефективних управлінських рішень. При визначенні обсягу, структури і якості інформаційно-аналітичного забезпечення слід орієнтуватись саме на якісні характеристики облікових, планових, нормативно-довідкових, звітно-статистичних та інших видів інформації, оскільки їх традиційне змістове визнання в умовах формування ринкових відносин суттєво змінюється.

Список використаних джерел:

1. Крамаренко Г. О. *Фінансовий аналіз : підручник* / Г. О. Крамаренко, О. Є. Чорна. – Київ : Центр учбової літератури, 2008 –392 с.
2. Подольська В. О. *Фінансовий аналіз: навчальний посібник* / В.О. Подольська, О. В. Яріш. –Київ : ЦНЛ, 2007. –488 с.
3. Глушко А.Д. *Методичні засади аналізу фінансових результатів діяльності підприємства [Електронний ресурс]* / А.Д. Глушко, А.О. Грачова // *Ефективна економіка*. – 2019. – № 6. – Режим доступу: <http://www.economy. nauka.com.ua/?op=1&=7106>.

УДК 658

Литвиненко Є.Е., Матяш Т.В. студентки,
Науковий керівник – **Дмитренко А.В.**, к. е. н., доцент,
Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)

ФІНАНСОВА СТАБІЛЬНІСТЬ: ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СТРУКТУРНИХ ЕЛЕМЕНТІВ

Фінансова стабільність-це об'єктивна умова сталого функціонування економічної системи та її розвитку. За 18 років у світі відбулося більше двадцяти фінансових криз, що так чи інакше стосувались проблем забезпечення фінансових установ. Фінансова стабільність як поняття почало свій розвиток не так давно, існує велика кількість джерел в яких роз'яснюється сутність даного поняття, але до істини не дійшло жодне з них.

Тому розглянемо особливості функціонування структурних елементів фінансової стабільності, зазначимо головні аспекти грамотного забезпечення фінансової стабільності для економіки країни.

Існує думка, що поняття фінансової стабільності можна розуміти через її відсутність, тобто в умовах фінансової нестабільності. Головним завданням економічної політики впродовж останніх років є забезпечення фінансової стабільності, адже це проблема яка для кожної країни має стояти вище за інші економічні рішення які чекають свого часу.

У науковій літературі поняття і сутність самого визначення «фінансова стабільність» не зовсім розкрита, здебільшого дане визначення трактується від зворотного поняття «фінансової нестабільності», а воно не розкриває його функції, не розкриває специфіку і її властивості, але варто зауважити, що фінансова стабільність має особливості не лише фінансової, а й економічної системи. Тому це поняття заслуговує бути досконально вивченим, з врахування всіх особливостей.

Характерними особливостями даного поняття, які досконально розкривають його зміст є:

- *системний характер*, адже фінансова стабільність виникає при в результаті взаємодії фінансових установ, ринків та інфраструктури в цілому;
- *множинність можливих станів*, тому що фінансова стабільність це діапазон можливих значень і в кожному з них є свій запас міцності фінансової системи;
- *відносний характер*, тому що навіть у стійкій фінансовій системі існує теоретична ймовірність, що відбудеться фінансова дестабілізація;
- *базування на довірі до фінансової системи*, адже без довіри до фінансової установи не може бути фінансової стабільності.

Побудова стабільної фінансової системи дасть змогу в майбутньому при переході від вітчизняної економіки України зробити крок до країн, що активно розвиваються. А фінансова нестабільність призведе до підвищеного ризику фінансової кризи, яка несе за собою крах фінансової системи яка у свою чергу унеможливить розвиток малого та середнього бізнесу який залежить від кредитів виданих на інвестиційні цілі.

Проте велика кількість вчених віддає перевагу саме цьому зворотному підходу до визначення фінансової стабільності, але на нашу думку даний підхід є недоліки які унеможливають його використання для позитивного впливу на світову економіку. Насамперед, цей підхід не дає чітких вказівок за якими мають діяти органи державної влади, тому корисність зворотного підходу для підтримання фінансової стабільності дещо розмита. Джон Чант радник Банку Канади вважає що «Фінансова нестабільність-ситуація на фінансових ринках, яка перешкоджає або загрожує економічній діяльності, фінансова стабільність-зворотне явище» [1].

Слід зауважити, що країна яка перебуває в умовах фінансової стабільності, також може містити в собі загрозу нестабільності, адже фінансовий сектор і фінансові ринки можуть нести цю загрозу в силу своїх природних ризиків.

Фінансову систему вважають функціонально стабільною, якщо досягається виконання ключових умов:

- у фінансовій системі забезпечується безперешкодне перетворення заощаджень на інвестиції;
- фінансові ризики оцінюються відповідно до реальної ринкової ситуації та можуть бути диверсифіковані.

У випадку, якщо у системі спостерігається порушення однієї або декількох умов, існує загроза виникнення кризи. Таким чином, забезпечення фінансової стабільності зводиться до передбачення, виявлення та виправлення спотворень у процесі трансформації заощаджень у інвестиції та диверсифікації і реальної оцінки фінансових ризиків.

Аналізуючи стабільність суб'єктів фінансових відносин, виокремлюють три основні групи учасників:

1. Державні фінанси розглядаються у аспекті бюджетної, інфляційної та валютної стабільності.
2. Суб'єкти господарювання та домогосподарства.
3. Фінансові інститути (банківські та парабанківські фінансові посередники)

Фінансові ринки є другою складовою. Їх розглядають за функціональним призначенням, за яким до ринку грошей входять валютний, кредитний та депозитний ринки, а складовими елементами ринку капіталів є ринок акцій та ринок боргових цінних паперів.

Отже, для сприяння фінансовій стабільності, запроваджують міжнародні стандарти. Це допоможе:

- 1) зміцнити національні фінансові системи;

2) утвердити вищий рівень прозорості в діях суб'єктів господарювання на фінансовому ринку;

3) підвищити ефективність і стійкість установ, ринків та інфраструктури.

Однак треба розуміти, що впровадження стандартів саме по собі не є достатнім для забезпечення фінансової стабільності. Стандарти є не самоціллю, а виступають лише засобом для сприяння стійкості фінансової системи та сталого економічного зростання.

Таким чином, узагальнюючи існуючу практику та досвід, слід зазначити: вибір об'єктів і методів проведення дослідження стабільності фінансової системи залежить від особливостей фінансового сектору країни та визнаних у ній підходів до управління економікою, від структури фінансової системи залежить також і перелік основних ризиків.

Список використаних джерел

1. Доценко І. О. Концептуальні підходи до визначення сутності поняття фінансової стабільності банку. *Modern Economics*. 2019. № 13(2019). С. 79-84. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V13\(2019\)-12](https://doi.org/10.31521/modecon.V13(2019)-12).
2. Гирба О.О. Теоретичні аспекти виявлення структури фінансової стабільності. ДВНЗ «Українська академія банківської справи НБУ». 2013. С. 104-108.
3. Гудзь Т. П. Принципи діагностики фінансової рівноваги підприємства. *Перспективи розвитку економіки України: теорія, методологія, практика: матеріали XX міжнар. наук.-практ. конф., 25–26 травня 2015 р. Луцьк: ВежаДрук, 2015. С. 182–183.*
4. Панасенко Г. Критерії та показники оцінки стійкості фінансового сектору. *Вісник КНЕУ*. 2010. С. 99-110.
5. Шаховал А.С. Удосконалення управління фінансовою стійкістю підприємств. *Вінницький національний технічний університет*. 2018.

УДК 338.330

Литовченко І., аспірант

*Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»
(м. Полтава, Україна)*

ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Національна економіка України перебуває в стані занепаду з часів незалежності. Галузеві та регіональні диспропорції економічного розвитку стримують нормальне функціонування економіки та національного господарства в цілому. В цьому контексті стратегічно важливим завданням є формування такого середовища, яке б стало привабливим для інвестиційних вливань в національну економіку. Фактори, які стримують інвестора доцільно поділити на дві великі групи: регульовані та нерегульовані, тобто які є «природними» та важко піддаються впливу людської діяльності, зокрема, державному регулюванню.

Більшість вітчизняних та зарубіжних аналітиків для визначення рівня інвестиційної привабливості розглядають групи факторів, котрі розподіляються таким чином: 1. Фактори, які впливають на рівень інвестиційного потенціалу (природно-географічний, трудовий, виробничий, інноваційний, інституціональний, інфраструктурний, фінансовий, споживчий потенціали). 2. Фактори, що визначають рівень некомерційних інвестиційних ризиків (законодавчі, політичні, соціальні, економічні, екологічні та кримінальні ризики). 3. Інвестиційна активність (концентрація і розподіл інвестиційного капіталу, активізація впровадження нових виробничих потужностей, розвиток прямих і портфельних інвестицій) [1]. До нерегульованих факторів слід віднести природно-географічний, а всі інші піддаються регулюванню, як і ті, про які мова ведеться нижче.

Вітчизняні та зарубіжні науковці й фахівці звертають увагу на існування суттєвих факторів, котрі перешкоджають активізації залучення інвесторів в національну економіку України, зокрема: 1) відсутність чіткої стратегії науково-технічного й інноваційного розвитку держави; 2) недостатність розвитку ринків фінансових послуг, що робить інвестиційні ринки деформованими. Зокрема, активними учасниками інвестиційних процесів можна вважати лише ринки банківських та страхових послуг, в той час як ринки стратегічного інвестування на інших фінансових послуг (у тому числі недержавних пенсійних фондів) практично